

TÖRTÉNELEM
7-8. évfolyamos tanulók számára
1. forduló

Összpontszám:	50p	
---------------	------------	--

Beküldési határidő: 2022. október 21.

Név:.....

Lakcím:.....

Iskola neve, címe:.....

.....

KARIKÁZD BE AZ ÉVFOLYAMODAT!

7.

8.

Magyarország története 1711 és 1792 között

I. Internetes kutatás – II. József

1. Írj fényképes Europass önéletrajzot II. Józsefről, amellyel a német-római császári címre jelentkezik!

Az önéletrajz elkészítéséhez használd az interneten található felületet, nyomtatott formátumban, vagy kézzel írva kérjük benyújtani. Kézírással formánál a fényképet saját készítésű rajzzal, festménnyel is helyettesítheted!

A kiegészítő információknál jelezd a hobbijait is, és azt is, hogy miért nem jelentkezik a magyar királyi címre!

5 pont	
--------	--

2. Mária Terézia beszéde

Írj beszédet, legfeljebb 2 db A/4-es oldal terjedelemben A beszéd témája: Mária Terézia a magyar rendek segítségét kéri 1741-ben. Géppel, vagy olvasható kézirással kérjük a beszédeket.

Fontos tartalmi elemek:

- A segítségkérés oka
- A kért segítség mibenléte
- Mit ígér cserébe a rendeknek a segítségért?
- Milyen plusz érzelmi eszközt használt még Mária Terézia?
- A beszéd legyen annyira lelkesítő, hogy a magyar rendek életüket és vérüket ajánlják fel!

5 pont	
--------	--

II. Törvények, rendeletek

3) Pragmatica Sanctio

1723. évi II. törvénycikk

Ő császári és királyi legszentségesebb felsége fölséges osztrák háza nőgának Magyarország szent koronájában s a régtől fogva hozzákapcsolt részekben való folytonos királyi örökösödéséről

Noha Ő legszentségesebb császári és királyi felségének magyarországi s az ehhez kapcsolt részekből való hü karai és rendei az ő élénk és virágzó, s legjobb állapotban levő korát, erejét s egészségét látva, s Isten áldásában teljesen megnyugodva, igen nagyon biznak abban, hogy ő, hü karainak e végett a mindenható Istenhez intézett s szünetlenül intézendő imái következtében is, nagy és dicső finemű utódokkal a leggazdagabban meg lesz áldva, s az ország hü karai az ő fiörököseinek szakadatlan sorával meg lesznek vigasztalva.

1. § Minthogy azonban azt is különösen át kell látniok, hogy a királyok és fejedelmek is, a többi emberrel egyenlően, a halandóság végzetének vannak alávetve; ezért éretten s gondosan megfontolva, mind Ő legszentségesebb császári és királyi felsége elődeinek, boldogult néhai atyjának Lipótnak, és testvérének Józsefnek, Magyarország dicsőséges királyainak, mind pedig és kiváltképen a most legkegyelmesebben uralkodó legszentségesebb császári és királyi felségnek, a haza közjavának gyarapítására s hü polgárai örök boldogítására hadban és békében véghezvitt legdicsőségesebb tetteit s cselekedeteit, a midőn nemcsak ez örökletes Magyarországot s az ehhez kapcsolt részeket, országokat s tartományokat az említett dicső elődeitől hagyott állapotban megtartotta, hanem a legutóbbi török háboru alkalmával is annak legdühösebb támadásai ellenében lelkesedéssel bátorságba helyezte s ugyanezt diadalmas és szerencsés fegyvereivel, a hozzá kapcsolt országokra s tartományokra is, nevének halhatatlan dicsőségével s a karok és rendek, valamint az ország magánpolgárainak örök biztosságára, kiterjesztette, hogy bármely jövő időkbén minden külföldi s belső zavaroktól s veszélyektől megóva legyen, és áldástadó folytonos nyugalomban és a lelkek őszinte egységében, minden külső erőszak ellenében is megszerencsésbben fenmaradhasson.

2. § S ezenkívül mindenféle belső mozgalmakat, s az uralkodás szüneteléséből könnyen támadható és a karok és rendek előtt régóta igen jól ismert bajokat is gondosan megelőzni óhajtván.

3. § Őseiknek dicséretes példái után indulva:

4. § S Ő legszentségesebb császári és királyi felsége, legkegyelmesebb uruk iránt hálájukat s hűségüket a legalázatosabban kimutatni kívánva:

5. § Ő legszentségesebb császári és királyi felsége férfiágának magvaszakadtával (mely magszakadást Isten legkegyelmesebben távol tartani méltóztassék) az öröklési jogon való utódlást e Magyarországon és koronájában, s az Isten segedelmével már visszaszerzett és visszaszerzendő ehhez tartozó részekben, országokban és tartományokban, felséges osztrák házának nőgára is és pedig első helyen a fentisztelt most uralkodó legszentségesebb császári és királyi felségnek.

6. § Azután, ennek magvaszakadtával, a néhai boldogult Józsefnek,

7. § S ezeknek is magvaszakadtán, a néhai dicső Lipótnak, császároknak s Magyarország királyainak ágyékából leszármazókra, és ezeknek törvényes, római katolikus, mind két nemű ausztriai főherceg utódaira, a most uralkodó legszentségesebb császári és királyi felség részéről a Németországban s azon kívül fekvő és Magyarországgal, meg az ehhez kapcsolt részekkel, országokkal és tartományokkal, az előrebocsátott jog és rend szerint, feloszthatatlanul s elválaszthatatlanul, kölcsönösen és együttesen örökösödésileg birtoklandó más országaiban s tartományaiban is megállapított elsőszülöttségi rendhez képest, uralkodás és kormányzás végett átruházzák.

8. § S az említett utódlást elfogadják;

9. § És ekképen, a felséges osztrák házba behozott és elismert eme női utódlást (kiterjesztve arra most, mindenkorra az 1687. évi 2. s 3. és hasonlóképen az 1715. évi 2. és 3. törvénycikkeket) a fentebb említett rend szerint megállapítják.

10. § S elhatározzák, hogy azt e felséges ház említett nőága az előbbi módon örökösökül és utódokul megjelölt mindkét nemű ausztriai főhercegek azt elfogadják, helybenhagyják és az ország s a hozzá kapcsolt

részek, országok és tartományok karainak és rendeinek az előrebocsátott és a legszentségesebb császári és királyi felségtől hasonlóan legkegyelmesebben előzetesen megerősített hitleveles, valamint más fentebb kijelentett szabadságaival s előjogaival együtt, a fent idézett cikkelyek tartalma szerint, minden következő időkből, koronázás alkalmával megtartsák.

11. § S a király választására és koronázására nézve a karok és rendek ősi és régi, helyben hagyott s bevett szokását és előjogát oly értelemben tartják fenn, hogy annak csakis az említett nőág teljes kihalása után legyen helye.

A) Készíts színezéssel térképet a Pragmatica sanctioban említett területekről! Mi tartozott ekkor a Habsburgok uralma alá? Az általad használt színekhez térképmagyarázatot is készíts! A térképen a halvány vonalak a folyókat jelzik. (elemenként fél pont)

B) Tudásod és ismereteid alapján válaszolj a Pragmatica sanctióval kapcsolatos kérdésekre! (elemenként fél pont)

Mikor adták ki Ausztriában?

Mikor adták ki Magyarországon?

Milyen formában lépett érvénybe az Örökös Tartományokban?

Milyen formában lépett érvénybe Magyarországon?

Mi volt az oka a Pragmatica sanctio kiadásának? (1 pont)

.....
.....

Milyen későbbi, fontos törvénynek volt az alapja a Pragmatica sanctio? Mikor adták azt a törvényt ki, és kinek a nevéhez fűződött? (2 pont)

.....

8 pont	
--------	--

4) A korszak törvényei és rendeletei (15pont)

A) Töltsd ki a táblázatot! (soronként 1 pont)

Évszám	Uralkodó	Törvény/rendelet
1711		
1722-1723		
1731		
1752		
1754		
1761		
1767		
1777		
1781		
1782		
1784		
1785		
1785		
1786		
		nevezetes tollvonás

B) Válaszolj a törvényekkel, rendeletekkel kapcsolatos kérdésekre! (elemenként 0,5 pont)

Hány nap robotot rendelt el az urbárium?

.....

Mit zárt le a szatmári béke?

.....

A türelmi rendelet mely vallásoknak adott szabad vallásgyakorlatot?

.....

Melyik rendelet tiltotta meg a jobbágy szó használatát?

.....

Melyik rendelethez kapcsolódik a fordított Canossa-járás?

.....

Mely rendeletek előtt volt jobbágyfelkelés?

.....

A vámrendelet milyen helyzetbe hozta Magyarország mezőgazdaságát?

.....

20 pont	
---------	--

III. Érdekességek

5) Hadik András

Döntsd el az alábbi állításokról, hogy igazak, vagy hamisak!

Állítás	Igaz	Hamis
Katonai szolgálatát a Beleznay huszárezredben kezdte.		
A hétéves háborúban megsarcolta München városát.		
A leghíresebb katonai portyáját mindössze egy hónap alatt hajtotta végre.		
A megsarcolt várostól két tucat pár cipőt követelt, amelyet Mária Teréziának szánt ajándékba.		
A legmagasabb katonai rangja a császári főszereg parancsnoka volt.		
Sikeres hadi vállalkozásáért hercegi címet kapott.		
A hálás bukovinai székelyek róla neveztek el két települést.		

7 pont	
--------	--

6. Mária Terézia 16 gyermeke

Találd ki, ki vagyok!

Anyámat követtem a magyar trónon, de a magyar koronáját sutba dobtam:

.....

A messzi Franciaországba költöztem, nagy pompában éltem, majd elvesztettem a fejem:

.....

Feleségül mentem a festői dél-itáliai királyhoz:

.....

Bátyámat követtem a trónon, és igyekeztem helyrehozni az ő hibáit, de nem volt túl sok időm rá:

Egy német város püspöke lettem, és egy lovagrend nagymestere:

.....

5 pont	
--------	--

A levelezős verseny idei témái:

- III. Károly uralkodása
- Magyarország újratelepítése a 18. században
- Nyíregyháza újratelepítése
- Mária Terézia uralkodása
- II. József uralkodása
- II. Lipót uralkodása
- Az uralkodók rendeletei, törvényei